



# Herkó Páter

Redakcia a vydavateľstvo:  
Budapešť, VII., Csömöri-ut 123.

Jednotlivé číslo 8 kr.  
Vychádza každú nedeľu.

Predplatná cena:  
na celý rok 2 zl., na pol roka 1 zl.

## Konec židovského milleniuma.

Alebo:



Tá osudná sthotisíc florén bankhovka, klu kthorej hladajú sa vysokhophostaveni úradníci a vyslanci.

## T ú ž b a.

(V deň popolnej Stredy 1897.)

Mám jednu túžbu, túžbu svätú,  
Ona svetom ma vodi,  
Za ňu ta dám slobodu zlatú,  
Ona vo mne slasť plodí.

Rád bych Vás videl, bratia moji,  
Žiť v čistej Božej láske,  
Ktorá rany- bolasti hojí,  
Dáva žiť v svornej páske!

V tej láske, ktorá sváru nezná,  
Čo nezná špatnú pychu;  
Ktorá viny zpáchané zezná,  
O zlosti tam niet slychu!

Žiť stále v tichej láske máte,  
Ktorej Vás Kristus učil,  
Keď za hriechy Vaše na Golgate  
Kat mu sväté telo mučil!

Redol'ub.

## OVAD.



Krajinskí vyslanci mali fašiankové prázdniny v pondelok a utorok. Blázní fašianku na čele s hlavným pajacom: barónom Bánffy teda len pokračovali to, čo robia v čas práci: v maskarách chodili, dobre jedli a šampanske pili — v extra chyži.

**Kanón** — tak vravil b. Fejérváry, minister krajinskej obrany — či mu velia po nemecký alebo po maďarský vždy len v jednom smere strieľať. „No-no! Raz sa len rozmysli ten kanon a potom trafi aj späť strelit! To sú múdrosti z kasárne. Pán minister! Prosíme niečo múdrejšieho!

**Pán hl. župan Salavský** už nie len z rafinerionu petrolemu sa zapodieva, lež veľ už chce založiť v Trenčíne fabriku na rafinerovanie cukru. To mu sa ani nedivíme!

Poznáme ho, jako veľmo rafinerovaného človeka vo všetkom, zvlášte ale — v politike,

**I.-ho Aprila** predostret chce Bánffy návrh zákona ohľadom vyrovnania s Rakúskom. Tak sa to svedčí: však v tejto otázke vláda nás už oddávna za aprilov drží.

**Alexandra (Mojžiša) Dárdai (Wünsch)** chce vyslať Bánffy k prezkúmaniu katolíckych otázok. No, však už ukázal nám p. Wünsch vo Fiume, jaká je to „*verwünscht*“ práca, do ktorej on strčí svoje prsty.

**Čo dáva ráz kretanský pohybov?** Brez otázky to, že „*Židovské obyvatelstvo hufne sa vystehuje z ostrova Krety.*“

Tu to vidíme, že židia aj v Krete sú len židia. Vlastenectvo, sloboda: také ľacné pojmi sa nevyplatia. No však ešte budú i z *Uhorska* bežať jaknáhle jim nebude dobre písať *krieda!*

**Znak času a pomerov našich** je pokračovania Morániho, vyslanca, ktorý svoje postavenie vyúžitkuje k dobru gšeftujúcim židom, aby potom z toho hojný šáp mohol tahať. Nekriete-že páni liberáli na tohoto páta tak! Neni nám to nič nového! To je ten istý mäsový hrniec z ktorého i vy hojne si svoju čiastku — bárs aj v inšej podobe, vyberiete!

Čo kto hľadá ....



Grossartig! Čo Berl hľadal, tho má. Koho bohli gombíčkova dierka, then nech je sphokhojný, keď ho zapnú. Alebo aspoň od neho tých sthothisie florén!..

### Zo života.

- Agent: Mladý gróf potrebuje peniaze.
- Úžerník: Koľko?
- Agent: Desaf tisíc zlatí.
- Úžerník: Na jak' dlhý čas?
- Agent: Na päť mesiacov.
- Úžerník: Dám mu, ale len na úroky 24%-vé.
- Agent: Ej, tak hrozné úroky on nebude platiť.
- Úžerník: Ah čoby nie. Keď by nepotreboval groše, tak by si nechcel vypožičať. A keď potrebuje, tak aj bude platiť!
- Agent: Ale 24 zl. od sta, to sú predsa veľké interesy!
- Úžerník: Viete čo. žiadajte od neho 50 od sta, a potom nehajte mu to zjednať na 24 %-ov. Tak sradostou na to pozvoli.
- Agent: To je veru znamenitá myšlienka! Máte pravdu, pán Weisz! Idem pre vechsel, zatiaľ držte na pohotovote potrebné peniaze.

Práve takto urobil aj Bánffy s kvótou. Najprv vytrúbil po svete, že bude 45%-ová kvóta, a veľú pyšno a víťazoslavne oznamuje, že len 35%-ov budeme platiť a tá sprostá, na vietko upotrebiť a využítkovať sa dajúca snemovná väčšina, ktorá sa prv tak oháňala, krásne odhlasuje z našich vačkov ešte asi 5—6 miliónov dane ročne. Pravda: Čo figel, to groš.

### Kusy zrkadla.



V našich časoch je už folko múdrych ľudí že už skoro hľadať musíme takeho človeka, ktorý ešte múdrosť lížicou nejedol.

Veľajšia mládež, keď je zaľúbená, nestavá povetré zámky, ale študuje gruntovnú knihu.

Každá žénská je lepšia než ju jej priateľky držia.

Jazyk, ktorý ohovára, je meč, ktorý razom troch zabije: ohovárača, ohovoreného, a poslucháča.

Chudobný má málo, ale skúpy nič, lebo tento nemá peniaze, lež peniaze majú jeho.

Každá, doseba zavretá, duša je taká jako egyptský hieroglyf, mnoho vzácneho a pekného sa môže človek dočítať z nej, keď pozná jej písmeny.

Láska je slepá, predsa divi vidí; láska je nemá, predsa je zlatoústa; láska je hluchá, a predsa očuje hlas srdca.

Dobrota je srdcova choroba, proti ktorej dobrým ľuďom je skusenie.

Myšlienka, dokiaľ sme hu nevyslovili, je naša. A keď sme hu raz vyslovili je imanjm aj toho komu sme hu nepovedali.

Ani oči by sa neznášali, keby nebol medzi nima — nos.

Kto pri terajších pomeroch pravdu chce povedať, nech je s jednou nohou v stremeni.

Priležitosť chyť za šticu, ale nefahaj hu za vlasy.

Láska sa mine, nevernosť ale zostane.

### Neodpusti.

Pán Skúpy robí závet (testament):  
Mojej gazdinej porúčam dve tisíc zlatí, z ktorých ale sa má ztiahnuť cena toho krčaha, ktorý zabila...

## Láska Diurnistu.



— Drahá slečna, to vaše osvedčenie, že vaše srdce už není slobodné, mňa nešťastným človekom urobilo. Hovoríte, že vaša láska patri už druhému: mohol bý som vedel, kto je to ten druhý?

— Ale, pán Chudý, však len človek nemôže to povedať, že rada by som sa vydala za hoc ktorého druhého, len za vás nie?

— No keď už tak stojá veci, budzme si teda celkom úprimní: nevedela by ste mi voľajakú druhú dobrú partiju poradit?

## Dobré žiadosti Hepp Iciga.



Rhob gšetthi so Špitzerom, Berlom a Ollendorfom, a najmhi si zha fiškála Morzániho.

Thak sa dħobre spravuj s thvoju ženu, jakho gréci s thurci.

Thak nech thi pomahajú Ľudia v. biede, jakho phomahajú thurkom europeische vlády.

Nhech ta thak chváli thvoj najlepšii priateľko, jakho vyslanec Emmer vychválil p. ministhra Erdélyho.

Mhaj ty thakhu radosť, jakhu má Rothschild nad novyma voľbami vo Viedni.

Aj odh khašy nech sa thi vylomii všethki zubi.

Nhech je thoti thvoja phosledná zima, čo aj by si sedhel ministerskej fotthy.

## Podšité karikatury.

Slečna z mesta (stretnúce sa s liehvu na pole idúcou): Prečo sa díva tak jedovato na mňa tamten vol?

Sluha: Slečinka, váš červený snečník ho rozjedoval.

Slečna (v rozpakoch): Je pravda, že moj snečník není už módný, ale odkiaľ-že to vie ten vol?

Pred obličajú krajiny luhať, aj to je dosť krikľavé, ale odkiaľ-že to vie ten vol?!

\*

Zakázali lekárňam, aby brez receptu lekárskeho predávaly antipirin (ljek, prach), lebo je to jed.

Pane — poznamenal na toto jedon pán — aj tabak je jed keď ho zjem; ale preto mi veľmo dobre chuti ho vyfajčiť! Múdry človek ho ani neupotrebí na inakšii spôsob!

Aj policia je veľmo užitočná a potrebná vec dokial neobrátii sa na jed v Bánffyho ruke, ktorý ju ku potlačaniu občanskej slobody a k odnímaniu práv vyúžitku!

\*

A) Ty šudár, ty kmín, ty si ma ošudil s thvojim koňom, ktorého som kúpil!

B) Ošudil som ťa? Však ten koň neboli ani kulhavý, ani slepý! Teda čo-že mu je?

A) Dnes rá: o mi zдохol!

B) Divné, však ta u mňa nikdy nevykonali!

Prečo-že sa boii pán Bánffy nebezpečného účinku cirkevnej politiky? Však táto nebezpečnosť nikdy nehrozila lež až vtedy, keď cirkevno politické zákony natišii národom na krky!

\*

Sedliak a kura keď sedliak kurence jie, lebo sedliak je chorý, alebo kura neboli zdravé.

Keď Mórie Gelléri, vyslúžilý tajomník výstavy osvedčil sa v novinách, že pre urazenie na eti tlačovú pravotu zavede proti jeho utrhačom, alebo on není celkom kóšer, alebo výstava neboli celkom kóšer!

### Pomery na Kriete.



Len smelo drahý Ďurinko náš, neboj sa ty nikoho, rad radom nás môžeš vyfrčkovať! Ne tráp sa, ani vlas na hlave sa ti nepohne!

## Anekdoty Herkó Pátra.

### Na tanečnej zábave.

*Tanečnica* (náhodou stúpi na nohu svojho tanečníka): Odpustite laskavo, zapríčinila som vám azda bolesť?!

*Tanečník*: Ale, slečinka, jako vy ste by mohla mi bolesť zapríčiniť, taký anjel, ktorý a-i nechodí, lež lietá! Čo cez mňa prejdete, ani to ma nebude bolet!

(O minútu pozdejšie) Ach je to jaký si dromedár, taký elefant, taká fava; ale mi len pošliapala hrozne moj otlak s tou svojou ohromnou dlapou!

Jaký je rozdiel medzi otcami vlasti a obyčajnima otcami?

Ten rozdiel, že v obyčajnom živote synia robia dlžoby a otcovia to zaplatiť musia, a v politike otcovia vlasti (krajinskí vyslanci) robia dlžoby, ktoré zas deti vlasti, občania, sú prinútení zaplatiť.

Hej, Jožko, kamže nosíš tú vodu toľkú?  
K horniemu židovy, to ešte neviem, či tam bude prádlo, alebo bude sa tem rodiť víno!

*Učiteľ*: Janík, povedz mi dáke rohaté zviera!

*Janík*: Uradník.

*Učiteľ*: Čo to vravíš, ako že to myslíš?

*Janík*: Nuž — tato povedali, že sú pán úradník tuná ešte len týždeň a že mu už rôžky narastly.

*Julko*: Jaj, aký je to krásny vtáčik, čo nám doniesol apo.

*Mama*: Vidíš! ale ten nikdy nekričí!

*Julko*: Ja', ale toho neumývate!

*Dekan*: Moje dieta, či sa vieš „Otčenáš“ pomodliť?

*Žiak*: Viem; — a vy viete?

## B e s e d n i c a .

### Večná nespokojnosť.

Je to stará pravda, že ľudia sú vždy nespokojní. Čo jedného šťastným spraví, to druhému škodí. So s vojím losom nikto neni spokojný. Každý inšie prosí od Boha, tak, že keby p. Boh na každého mal očúvať; mal by veľmi mnoho práce.

Zvláštne medzi roľníckym ľudom je mnoho nespokojných duší. Je síce pravda, že gazda je najviac vystavený všelijakým nebezpečiam, neprijemnosti. Raz mráz, druhý krát horúčosť; suchota, lebo ustavične dažde, to všetko siahá gazdovy do vačku. Každý z nich má svoje galiby, a každý niečo inšieho prosí od Boha.

Ponevác práve p. Boh mal i tak veľmi mnoho práce s riadením sveta, že za dlhší čas nestačil sám zeisť z trónu nebeského, aby sa osobne presvedčil čo sa robí na zemi, sv. Peter dostal chuť popozierať sa, čo noveho sa stalo tam v tom «plačlivom údolí.»

J hneď oslovil p. Boha a prosil ho, aby mu dovolil zeisť z neba na zem pripomenúť i to, že sa už i obstaral, aby ho Sv. Pavel zastupoval pri bráne nebeskej, ktorý mu i sľubil, že verne bude zastávať uradtento a chrániť kľúče nebeskej ríši.

P. Boh vidiac, že sv. Peter jakú vôľu má k tomuto výletu, dovolil mu, ale pred odchodom upozornil ho,

že aby dobre dal pozor na seba, lebo že ľudia sú ešte horší, jako boli pred 1900 rokmi.

«Človečenstvo je veľmi nespokojné, každý hundre, každý je nespokojný.» Tak hovoril Pán nebies.

«No, možno, že keby sme sa lepšie poobzerali na zemi, predsa myslím, že by sme tu i tam aj spokojneho človeka našli.» Odpovedal Peter.

«Dobre, oprobuj, ale nemám k tomu nádeje, že by si našiel takého človeka, ktorý by sa šťastným cítil a držal.»

Peter poďakujúc sa za vyhovieň jeho prosby i hneď sobral sa a sostúpil na zem a náhodou práve na krásnom našom Pováží sa octnul.

Ide, ide svätý Peter po brehu Váhu, až príde na jednu roľu, kde jeden práve oral veľmi usilovne a pritom hlboko si vzdychal.

«Čo ti je tak teskno, švagre?» Oslovi Peter pracujúceho orača.

«Čo by mi ne bolo teskno jako by som si ne vzdychal, však skoro o plúca prídem pri tejto ťažkej práci. Zem je taká tvrdá, ani železo! Neviem si už ani radi dať!»

To nič nerobi — hovorí Peter — daj-že sem ten pluh, však ti pomôžem.»

Peter sa chytil pluhu a oral, a hľa, tak mu to znamenite išlo, že za veľmi krátky čas roľička bola zaoraná.

«Teraz si už ale spokojný, čo?» pýta sa ho sv. Peter.

## Anekdoty.

*Zandár:* Ako sa voláte?

*Zobrák:* Matej Vól.

*Zandár:* Ved že ma rozumejte! Nezpytujem sa vás, že čo-*ste*, ale vaše meno chcem vedieť.

### Zle rozumel.

*Otec:* Vidíš moj syn, čo pilnosť môže. Nathan prišiel v jednej košeli do nášho mesta a teraz má million!

*Syn, Icik:* Gatt, der Gerechte! Čo robí s million košelami?

### Nebezpečný reklam (oznam).

V Balaša-Darmotách licitujú závod jednoho židovského vlastenca. Práve pol druhu roka tomu, čo svoj sklep otvoril a naň taký nápis vyvesil:

**„Moja obuv nemá páru.“**

Ludia čítajúce nápis tak si hovorili: „Čo jako ľaeno predáva tento svoju obuv, ale predca to nestojí nič, však čižmu, črievicu brez páru len nekúpime!“

A tak aj vyšiel na vniivoč.



### Handriák Uhor.



Ejne! Matarský švagrik, Donnerwetter, kam-že ideš? Čo-že to neseš na chrbte tvojom jaký batoh? Was?

Ale čo mám robiť švagrik, keď už každý židovský handriák je veľkomožným pánom, alebo korunným krížom vyznačený ritir z čistej lásky našej krásnej vlády? No ale však už len raz bude koniec i u nás tej slávy židovskej jako u vás!

«Zorané by už bolo, ale čože je to hodno, keď nemám semena k siatbe!»

«No aj z tej núdzi ti vypomôžem,» sv. Peter len raz máchnul ramenom a už celý kus bol utešeno za siatý.

A myslíte, že bol už ten sedliak spokojný? Mýlite sa, lebo zas sa ohlásil:

«Čo že je to, že mám už moju zemičku zoranú a pekne zasiatú, keď nemám k úrode prajného času. Keď bude moc daždov, alebo primálo, tak sa mi nič neurodí»

«No, dobre — ohlásil si Peter — tu máš dve kapsy. V jednej je dážď; v druhej sucho. Potras jednu, alebo druhú — dľa toho, jaký čas potrebuješ a taký čas bude!»

Sedliak prijal dar pekne sa podakujúc. Sv. Peter po tejto udalosti myslel, že včul už bude moct správu podať p. Bohu, že sa mu pošastilo jedného človeka blaževým, a tak aj sdokojným učiniť, vrátil sa zas do neba.

Prešiol kus času. Prišla žatva. Na Považí gazdovia ešte takej žatvy nemali, jako poteraz. Ťažkým klasom obdarené pole len sa tak žltelo na jasnom slnci. Ludia mali radosť, a jako-že by nie, keď bolo také počasie, jaké práve úroda požadovala.

Peter ale bol zvedavý čo robí jeho orač, ktorému tú kapsu carodejnú bol daroval. Preto žase prišiel na zem a rovno išiel k tomu roľníkovi, s ktorým sa bol stretol po čas svojho posledného pobytia na zemi.

Milý náš považan práve žal svoje utešené zbožie. «No jako-že sa máš? — osloví ho Peter — myslím, že včul pri takej bohatej urode si už spokojný!»

«Ach, čo, . . . Je pravda, že úroda je dobrá, ale čo že mám z tobo, keď aj druhý má zbožie, a to tak pekne zbožie jako i ja, — na dostač. — Včul bude mať zbožie zľú cenu.»

«Ale nereptaj ustavične; pozri len, však tvoje žito je celkom inakšie, jako druhých!» Stým Petor odtrhol jedon klas a vymrvil zrno do ruky. Vtedy sa až ale pozrel roľník! Div, že sa mu niečo neštalo; zrno bolo rídze zlato!

«Pane, zvolal, teraz som veru pekne pochodil! Včul už rozumiem prečo polovic mojho žita ešte na koreni tak rýchlo odkúpil žid, a druhú polovicu mi ludia pokradli!»

A zaplatil ti ten žid-už za tú polovic tvojej úrody?» pýta sa Peter.

«Ó keby len nebol zaplatil!» odpovedal náš roľník.

Sv. Peter pokrútil hlavou. Prišlo mu namysel, že Boh dobre pozná ľudí, keď mu tak povedal: Ludia sú nespokojní vždy. Odtedy ale ztratil chuť na zem prišf, lebo videl jako sa mu zle podarilo: aspoň čo len jedného človeka spokojného videl.

A na Považí ale od návštevy sv. Petra rodí sa krásne zbožie.

Č—n.

### Žartovná obrázková hádka.



Kto mi povie, kde je palier,  
Ten dostane tvrdý dolier!

(Nech sa páči hľadať.)

### Počta Redakcie.

Dávame na známosť tým p. predplatiteľom, ktorí jednotlivé čísla reklamovali, že sme žiadané čísla hneď odeslali, a patričné adresy vypravili.

Že v expedícii boli prekážky, príčina toho bola tá okolnosť, že sme menili riaditeľ'a tlačiarne.

### „Herkó Páter“

ktorý je už aj po teraz vo veľkých rozme och rozšírený po Hornom Uhorsku, Česku a Ameriky, prijíma

### oznamy, (inseráty)

za veľmi ľavné ceny.

Jedna celá strana stojí len 10 zl., pol strany 5 zl., štvrt' str. 2 zl. 50 kr.

Menšie oznamy d'a priestoru pomerne platené tiež prijímame.

Oznamy sa prijímajú vo

Administrácie: Budapešť, VII., Csömöri-út číslo 123.

Majiteľ a zodpovedný redaktor:

**Julo Markoš.**

Hlavný pracovník: Považský.

P. T.

Uvedomujeme našich pp. čitateľov, priateľ'ov a dobrodinceov, že sme si v **Budapešti VII., Csömöri-út 123**

### tlačiareň „Herkó Páter“

otvorili, a v nej krom našich vlastných robôt hoc jaké iné **tlačové práce** prijímame, najlepšie, najchytnejšie a najlacnejšie plníme.

Naša tlačiareň je s celkom novými a najmôdnejšími písmenami a mašinami zaopatrená.

O láskavé podporovanie prosí:

**Tlačiareň Herkó Pátra**

Budapešť, VII., Csömöri-út 123.

Tlačou knihtlačiarne „Herkó Páter“ Budapešť, VII., Csömöri-út 123.

Leuger: